

**UCHWAŁA NR XVIII/157/26
RADY GMINY GRÓDEK**

z dnia 27 stycznia 2026 r.

w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Gródek w 2026 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436) oraz art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580, z 2025 r. poz. 1696) uchwala się, co następuje:

§ 1. Określa się Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Gródek w 2026 r. w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Gródek.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

PRZEWODNICZĄCA RADY
GMINY

Monika Ratyńska

Załącznik do uchwały Nr XVIII/157/26

Rady Gminy Gródek

z dnia 27 stycznia 2026 r.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Gródek w 2026 r.

„Zwierzę, jako istota żyjąca, zdolna do odczuwania cierpienia, nie jest rzeczą. Człowiek jest mu winien poszanowanie, ochronę i opiekę.” - art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą.

Bezdomność zwierząt jest problemem bardzo złożonym. Jego przyczyny tkwią w ludzkich zachowaniach. Jedynie zmiana zachowań człowieka może przyczynić się do zmniejszania się cierpienia bezdomnych zwierząt i rozwiązać lub przynajmniej zminimalizować ten problem.

Bezdomność zwierząt jest zjawiskiem społecznym, którego głównymi przyczynami są:

- 1) niekontrolowane rozmnażanie;
- 2) porzucanie zwierząt przez właścicieli;
- 3) ucieczki zwierząt;
- 4) łatwość pozyskiwania zwierząt;
- 5) panujące mody na dane rasy zwierząt;
- 6) brak edukacji i wiedzy społeczeństwa w zakresie metod zapobiegania bezdomności, ze szczególnym uwzględnieniem sterylizacji i kastracji.

„Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Gródek w 2026 r.”, zwany dalej „Programem”, ma na celu ograniczenie zjawiska bezdomności zwierząt domowych oraz zapewnienie właściwej opieki bezdomnym zwierzętom przebywającym na terenie Gminy Gródek. Program ma zastosowanie do wszystkich zwierząt domowych, w szczególności psów (posiadających właścicieli i bezdomnych), kotów (posiadających właścicieli, wolno żyjących i bezdomnych) oraz zwierząt gospodarskich.

Koty wolno żyjące to zwierzęta nieudomowione żyjące w warunkach niezależnych od człowieka, nie są to jednak zwierzęta dzikie. Koty wolno żyjące są nieoswojone, więc odczuwają naturalny lęk przed kontaktem z człowiekiem. Koty te nie są zwierzętami bezdomnymi, dlatego nie należy ich wylapywać ani wywozić, lecz stwarzać warunki bytowania w miejscach ich dotychczasowego schronienia. Praktyczną trudnością jest ustalenie faktycznego statusu kota.

Większość działań określonych w Programie dotyczy psów i kotów, ponieważ skala bezdomności tych zwierząt na terenie Gminy Gródek jest największa.

Rozdział 1. CEL PROGRAMU

§ 1. 1. Celem Programu jest zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Gminy Gródek oraz opieka nad zwierzętami bezdomnymi.

2. Cel nadrzędny Programu, określony w ust. 1, będzie realizowany poprzez:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schronisku dla zwierząt;

- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt;
- 9) plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie, posiadających właściciela lub będących pod opieką innych osób.

Rozdział 2.

REALIZACJA POSZCZEGÓLNYCH PUNKTÓW PROGRAMU

§ 2. 1. Realizacja Programu dotyczącego bezdomności zwierząt będzie polegać na:

- 1) odławianiu i transporcie bezdomnych zwierząt z terenu Gminy Gródek do schroniska dla zwierząt w sposób humanitarny, zgodnie z obowiązującymi przepisami w sprawie zasad i warunków wyłapywania zwierząt, w tym także w trakcie przewozu, przez podmiot Pensjonat dla zwierząt „Cyganowo” Czesław Anzel, ul. Mickiewicza 44, 16-500 Sejny; odławianie zwierząt realizowane jest na podstawie zgłoszeń, które są weryfikowane przez pracownika Urzędu Gminy Gródek;
- 2) zapewnieniu bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt prowadzonym przez Fundację Schronisko CYGANOWO, ul. Mickiewicza 44, 16-500 Sejny, pod adresem Konstancynówka (nr działek 114/5 i 114/6, obręb Konstancynówka), 16-500 Sejny, zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami prawa w zakresie zapewnienia odbieranym zwierzętom właściwych warunków bytowych;
- 3) powierzeniu podmiotowi prowadzącemu schronisko dla zwierząt realizację zadań o których mowa w § 1 ust. 2 pkt 4–6;
- 4) obowiązkowej sterylizacji albo kastracji zwierząt realizowanej przez schronisko dla zwierząt u każdego odłowionego zwierzęcia, o ile wcześniej nie zostało poddane takiemu zabiegowi, poprzez wykonanie tych zabiegów, z wyjątkiem zwierząt, u których istnieją przeciwwskazania do ich wykonania z uwagi na stan zdrowia lub wiek;
- 5) poszukiwaniu nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt przez schronisko dla zwierząt poprzez działania zmierzające do pozyskiwania nowych właścicieli i oddawanie do adopcji bezdomnych zwierząt osobom zainteresowanym i zdolnym zapewnić im należyte warunki bytowania, w szczególności przez prowadzenie strony internetowej, tworzenie i rozpowszechnianie ogłoszeń oraz organizację dni otwartych w schronisku;
- 6) usypianiu ślepych miotów zwierząt bezdomnych, realizowanym przez schronisko dla zwierząt. O przeprowadzeniu zabiegu decyduje lekarz weterynarii;
- 7) umieszczeniu bezdomnych kotów, w miarę możliwości, w miejscach tymczasowego przebywania (tzw. domach tymczasowych) prowadzonych przez organizacje pozarządowe, których celem statutowym jest ochrona zwierząt, do momentu znalezienia nowych właścicieli (adopcji).

§ 3. 1. Realizacja Programu dotyczącego kotów wolno żyjących będzie polegać na:

- 1) zapewnieniu opieki kotom wolno żyjącym z terenu Gminy Gródek, w tym ich dokarmianiu, wykonywaniu zabiegów sterylizacji lub kastracji, usypianiu ślepych miotów, leczeniu wolno żyjących kotów będących w złej kondycji fizycznej, przy współpracy ze społecznymi opiekunami kotów wolno żyjących;
 - 2) tworzeniu i prowadzeniu rejestru miejsc przebywania kotów wolno żyjących, rejestru społecznych opiekunów kotów wolno żyjących oraz udzielaniu opiekunom wszechstronnej pomocy, w szczególności poprzez zakup i wydawanie karmy oraz działania mające na celu zapobieganie powiększaniu się populacji.
2. Społecznym opiekunem kotów wolno żyjących mogą zostać dorosłe osoby zamieszkałe na terenie Gminy Gródek, które dobrowolnie i bezinteresownie opiekują się tymi zwierzętami, po uprzednim złożeniu w Urzędzie Gminy Gródek zgłoszenia i weryfikacji przez wyznaczonego pracownika Urzędu Gminy Gródek.

§ 4. 1. Realizacja Programu dotyczącego zwierząt gospodarskich będzie polegać na przekazaniu bezdomnych zwierząt gospodarskich lub też indywidualnych przypadków przekazania zwierząt do gospodarstwa rolnego, posiadającego miejsce odpowiednie do gatunku zwierzęcia i jego potrzeb, zapewniającego warunki bytowe, wyżywienie i opiekę.

2. Zwierzęta gospodarskie z terenu Gminy Gródek będą umieszczone w gospodarstwie Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w Zubrach, Zubry 76, 16-040 Gródek.

§ 5. Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt polegać będzie na zleceniu zadania Przedsiębiorstwu Handlowo Usługowemu "GROT" s.c. Dariusz Krasowski i Anna Maria Krasowska przy ul. Włociańskiej 7/1, 15-199 Białystok, które dysponuje lekarzem weterynarii. Przedsiębiorstwo w sytuacji zaistnienia zdarzenia drogowego z udziałem bezdomnych zwierząt, kotów wolno żyjących i zwierząt dzikich z terenu Gminy Gródek udzieli pomocy lekarskiej, po czym przekaże zwierzę bezdomne schronisku dla zwierząt, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 2.

Rozdział 3.

PLAN STERYLIZACJI LUB KASTRACJI ZWIERZĄT POSIADAJĄCYCH WŁAŚCICIELA

§ 6. 1. Gmina Gródek wprowadza plan sterylizacji lub kastracji psów i kotów, przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzęta pozostają. W ramach planu zabiegi te są w całości finansowane ze środków przeznaczonych na realizację Programu, pod warunkiem że zwierzę jest trwale oznakowane lub zostanie oznakowane w połączeniu z wykonaną sterylizacją lub kastracją.

2. O dofinansowanie zabiegu sterylizacji lub kastracji zwierząt domowych (psów, kotów) ubiegać się mogą pełnoletni właściciele tych zwierząt, będący mieszkańcami Gminy Gródek, zwani dalej także Wnioskodawcami.

3. Warunkiem otrzymania dofinansowania jest dokonanie kolejno następujących czynności:

a) złożenie przez właściciela zwierzęcia wniosku do Wójta Gminy Gródek o dofinansowanie wykonania zabiegu,

b) otrzymanie informacji o akceptacji wniosku i skierowania na wykonanie zabiegu we wskazanym zakładzie weterynaryjnym, z którym Gmina Gródek posiada zawartą umowę. Skierowania zachowują ważność przez okres dwóch miesięcy od daty wystawienia,

c) zakwalifikowanie zwierzęcia do zabiegu i jego zrealizowanie we wskazanym zakładzie weterynaryjnym, z którym Gmina Gródek posiada zawartą umowę.

4. Do dofinansowania zalicza się tylko usługę wykonania zabiegu sterylizacji/kastracji oraz trwałego oznakowania zwierzęcia w ramach profilaktyki związanej z zapobieganiem bezdomności zwierząt. Wszelkie dodatkowe koszty związane z realizacją przedmiotowej usługi, np. koszty dojazdu do placówki weterynaryjnej, koszty opieki pozabiegowej, w tym zakup leków - ponosi właściciel zwierzęcia.

5. Wnioskodawcy posiadający więcej niż jedno zwierzę domowe (psa, kota), mogą w bieżącym roku budżetowym uzyskać dofinansowanie, o którym mowa w ust. 4, maksymalnie na sterylizację/kastrację dwóch psów i sterylizację/kastrację czterech kotów. Z możliwości wykonania zabiegów finansowanych przez Gminę Gródek wyłączone są zwierzęta utrzymywane przez właścicieli w ramach zorganizowanej hodowli, prowadzonej w celach zarobkowych.

6. Udzielenie dofinansowania uzależnione jest od wykonania zabiegu nie później niż do dnia 11 grudnia 2026 r.

7. Ostateczna decyzja co do zakwalifikowania zwierzęcia do wykonania zabiegu należy do lekarza weterynarii, który ocenia czy stan zdrowotny, wiek zwierzęcia i inne czynniki pozwalają na jego przeprowadzenie.

8. Zabiegi będą wykonywane przez lekarza weterynarii w przychodni weterynaryjnej „Azyl Przychodnia Weterynaryjna Edyta Michno”, Horodniany 14e/1, 16-001 Kleosin, na podstawie zawartej umowy z Gminą Gródek na świadczenie tego typu usług.

9. W ramach realizacji Planu sterylizacji lub kastracji zwierząt posiadających właściciela dopuszcza się wsparcie organizacji pozarządowych, na zasadach określonych w odrębnych umowach zawartych z tymi organizacjami.

Rozdział 4.

EDUKACJA MIESZKAŃCÓW

§ 7. Gmina Gródek w ramach Programu prowadzić będzie poprzez stronę internetową i w sposób zwyczajowo przyjęty, tj. poprzez ogłoszenia na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Gródek i na tablicach ogłoszeń w poszczególnych sołectwach Gminy Gródek, działania edukacyjne między innymi w zakresie odpowiedzialnej

i właściwej opieki nad zwierzętami, ich humanitarnego traktowania, propagowania sterylizacji i kastracji, a także adopcji zwierząt bezdomnych.

Rozdział 5. FINANSOWANIE PROGRAMU

§ 8. 1. Środki finansowe na realizację zadań wynikających z Programu zabezpieczone są w budżecie Gminy Gródek.

2. Na realizację zadań wskazanych w Programie Gmina Gródek przeznacza z budżetu środki w wysokości 111 540,00 zł, z czego:

- 1) na zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt przeznacza się 49 973,00 zł;
- 2) na opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie przeznacza się 15 000,00 zł;
- 3) na odławianie bezdomnych zwierząt przeznacza się 3 567,00 zł;
- 4) na obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schronisku przeznacza się 2 460,00 zł;
- 5) na poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt przeznacza się 200,00 zł;
- 6) na usypianie ślepych miotów przeznacza się 200,00 zł;
- 7) na zapewnienie warunków bytowych, wyżywienia i opieki dla zwierząt gospodarskich we wskazanym gospodarstwie rolnym przeznacza się 1 000,00 zł;
- 8) na zapewnienie zwierzętom całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt przeznacza się 22 140,00 zł;
- 9) na plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie posiadających właściciela lub będących pod opieką innych osób przeznacza się 16 000,00 zł. Środki finansowane na ten cel pochodzą w 50% z budżetu gminy i 50% - tj. 8 000,00 zł z dotacji Podlaskiej Fundacji Dla Zwierząt Bonifacy, udzielonej na realizację zadania, o którym mowa w § 6, na podstawie zawartej umowy;
- 10) na opiekę nad kotami bezdomnymi w domach tymczasowych przeznacza się kwotę 1 000,00 zł.

3. W trakcie roku budżetowego wysokość środków przeznaczonych na realizację Programu może ulec zmianie w zależności od potrzeb.

§ 9. Środki finansowe wydatkowane będą poprzez zlecenie świadczenia usług i dostaw, zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 z późn. zm.).

Uzasadnienie

Nowelizacja ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, obliguje Radę Gminy do określania w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Stanowi to wypełnienie obowiązku zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom przez gminę, wynikającego z art. 11 ust. 1 ustawy.

Zgodnie z uzasadnieniem do projektu nowelizacji ustawy obligatoryjne uchwalanie przez gminy programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, przyczyni się do ograniczenia bezdomności zwierząt. Ponadto przedmiotowe uzasadnienie wskazuje, że istniejąca w Polsce nadpopulacja zwierząt domowych jest efektem słabej edukacji społeczeństwa, porzucania zwierząt bez żadnych konsekwencji i niekontrolowanego ich rozmnażania.

W związku z powyższym przygotowany został „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Gródek w 2026 r.”, zwany dalej „Programem”, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały. Obejmuje on swoim zakresem realizację zadań obligatoryjnych określonych w art. 11a ust. 2 ustawy oraz zadanie fakultatywne wynikające z art. 11a ust. 3a - plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie, przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzęta pozostają. Zgodnie z art. 11a ust. 5 ustawy w Programie wskazano wysokość i sposób wydatkowania środków finansowych planowanych na jego realizację. Projekt Programu stosownie do dyspozycji art. 11a ust. 7 ustawy, w dniu 23 grudnia 2025 r., przekazano do zaopiniowania:

1) Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Białymstoku;

2) organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, działającym na obszarze gminy: Towarzystwu Opieki nad Zwierzętami w Polsce Oddział w Białymstoku, Fundacji KOTKOWO i Podlaskiej Fundacji Dla Zwierząt Bonifacy;

3) dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich, działających na obszarze gminy: KŁ „Cietrzew” Gródek, KŁ „Przepiórka” Księżyno, KŁ „Las” Białystok, KŁ „Bór” Białystok, KŁ „Podmucha” Białystok, KŁ „Mały Orlik” Białystok, KŁ „Tur” Białystok, KŁ „Jedność” Białystok, KŁ „Bóbr” Białystok, KŁ „Cyranka” Łapy.

Jednocześnie projekt Programu udostępniono na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Gródek oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Gródek.

Zgodnie z art. 11a ust. 8 ustawy wyżej wymienione podmioty, w terminie 21 dni od dnia otrzymania projektu programu, wydają opinię o projekcie. Niewydanie opinii w tym terminie uznaje się za akceptację przesłanego programu.

W wyżej określonym terminie do Urzędu wpłynęła opinia Powiatowego Lekarza Weterynarii w Białymstoku, który stwierdził, że Program w sposób wyczerpujący realizuje założenia ustawy oraz pozytywna opinia Fundacji Kotkowo, z uwagi na rozwój świadomości ekologicznej, angażowanie się w nowe przedsięwzięcia pozwalające zachować dobrostan zwierząt, działania związane z opieką nad kotami wolno żyjącymi i bezdomnymi oraz podjęcie współpracy z Fundacją Bonifacy w zakresie sterylizacji zwierząt właścicielskich.